

Keşif artışına uygulanacak tenzilata ilişkin düzenlenen ek sözleşmenin harç ve damga vergisi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.17.02-155[14-2011/507]-231
Tarih	20.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı :B.07.1.GİB.4.06.17.02-155[14-2011/507]-231

20/02/2012

**Konu : Keşif artışına uygulanacak tenzilata ilişkin
düzenlenen ek sözleşmenin harç ve damga vergisi hk.**

...

İlgi : ... sayılı özelge talep formu.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, ... işine yönelik olarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile ... Ltd. Şti. arasında imzalanan sözleşmede % 15,60 olarak belirlenen ihale

tenzilatının, %30 keşif artışı üzerinden yapılacak tüm imalatlar için %30'a yükseltilmesine ilişkin olarak düzenlenen ek sözleşmenin noterliğinizde tasdiki esnasında damga vergisi ve harca tabi tutulup tutulmayacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

1- DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu, resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların damga vergisinin kişiler tarafından ödeneceği; 4 üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılarak buna göre tabloda yazılı vergisinin bulunacağı, kağıtların mahiyetlerinin tayininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda üzerlerindeki yazının tazammun ettiği hüküm ve manaya bakılacağı, mahiyeti tayin edilmek istenen kağıt üzerinde başka bir kağıda atıf yapılmışsa, atıf yapılan kağıdın hükümlerine nazaran iktisap ettiği mahiyete göre vergi alınacağı; 8 inci maddesinde, bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu, bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmelerin resmi daire sayılmayacağı; 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin değiştirilmesi halinde artan miktarın aynı nispette vergiye tabi olacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Mezkur Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "İ.Akitlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün A/1 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin nispi damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır. 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01/01/2010 tarihinden geçerli olmak üzere Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrasındaki kağıtlara ilişkin damga vergisi oranı binde 8,25 olarak belirlenmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, ... işine ilişkin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile ... Ltd. Şti. arasında düzenlenmiş bulunan sözleşmenin değiştirilmesi amacıyla düzenlenen söz konusu ek sözleşmenin, 488 sayılı Kanunun 14 üncü maddenin ikinci fıkrası gereğince artan tutar üzerinden damga vergisine tabi tutulması ve verginin anılan Kanunun 8 inci maddesine göre Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün resmi daire olması nedeniyle sözleşmenin diğer tarafınca ödenmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, ek sözleşmede artan bir tutarın söz konusu olmaması durumunda, ek sözleşme için damga vergisi aranılmayacağı tabiidir.

2- HARÇLAR KANUNU YÖNÜNDEN

492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesinin 1 inci fıkrasında, "Noter işlemlerinden bu kanuna bağlı (2) sayılı tarifede yazılı olanları noter harçlarına tabidir." denilmiş, 41 inci maddesinde de, "Noter harçları

(2) sayılı tarifiede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır." hükmüne yer verilmiştir. Kanunun 42 nci maddesinde ise "Değer veya ağırlık ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (2) sayılı tarifiede yazılı değer veya ağırlık esastır.

Menkul ve gayrimenkul mallar hakkında alım, satım, taahhüt ve rehinle ilgili her nevi mukavele, senet ve kağıtlarda değer gösterilmesi mecburidir. Rehin bordroları ile kamu idarelerine verilmek üzere ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uyulacağına ilişkin olarak düzenlenen taahhütnameler hakkında bu hüküm uygulanmaz." hükmü yer almaktadır.

492 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı tarifenin "Noter Harçları" başlıklı I/1 fıkrasında, muayyen bir meblağı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kâğıtlardan beher imza için binde 0,60 oranında harç alınacağı hüküm altına alınmıştır. (Bu oran 29/12/2009 tarih ve 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01/01/2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere binde 0,99 olarak yeniden tespit edilmiştir.) Anılan fıkra ile ilişkin olarak bütün imzalar için 2011 yılında alınacak harcın toplam miktarının 38,20 TL'den az 19.565,00 TL'den çok olamayacağı, 492 sayılı Kanunun mükerrer 138 inci maddesi gereğince belirlenerek 63 Seri No.lu Harçlar Kanunu Tebliği ile duyurulmuştur.

Harçlar Kanununun 42 nci maddesi gereğince noterde gerçekleştirilecek menkul ve gayrimenkul malların alım, satım, taahhüt ve rehne konu işlemlerini kapsayan her nevi mukavele, senet ve kağıtlarda değer gösterilme zorunluluğu getirilmiş, 43 üncü maddede ise bazı noter işlemlerinde nispi esasa göre hesaplanacak noter harcının hesaplanacağı değerler belirlenmiştir.

Buna göre, 42 nci madde gereğince belli bir değer gösterilmesi zorunlu olan, ancak 43 üncü madde kapsamında bulunmayan kağıtların, kağıdın düzenleyici hükümlerine paralellik teşkil edecek şekilde ve tarafların serbest iradesi ile akit serbestisi içinde bildirilecek değer üzerinden nispi harca tabi tutulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat Ve Vazifeleri Hakkında Kanunun 49 uncu maddesinde, "Umum Müdürlüğün varidatı kurumlar vergisinden ve muameleleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır." hükmü bulunmaktadır. Bu hükme göre, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünden noter harcı aranılmaması gerekmektedir.

Bu itibarla, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile ... Ltd. Şti. arasında imzalanan sözleşmede % 15,60 olarak belirlenen ihale tenzilatının, %30 keşif artışı üzerinden yapılacak tüm imalatlar için %30'a yükseltilmesine ilişkin olarak düzenlenen ek sözleşmenin noterde tasdiki sırasında, söz konusu ek sözleşmenin düzenleyici hükümlerine paralellik teşkil edecek şekilde bir değer gösterilmesi ve bu değer üzerinden ... Ltd. Şti.ne ait imza için bu tutar üzerinden, 492 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı tarifenin I/1 maddesine göre harca tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 13.09.2026